

Textová část
Regionálního akčního plánu (RAP)
Středočeského kraje
Aktualizace červenec 2016

Schváleno RSK Středočeského kraje dne **21.9.2016**

1. Úvod

Regionální akční plán je základním nástrojem provazujícím aktivity realizované v rámci územní dimenze operačních programů a Programu rozvoje venkova s ostatními rozvojovými aktivitami, zajišťovaných jednotlivými aktéry na území krajů, jakož i provazující potřeby strategického rozvoje území kraje s národní úrovní. **Regionální akční plán slouží Regionální stálé konferenci ke koordinaci územního a integrovaného přístupu k využití ESI fondů v krajích České republiky.**

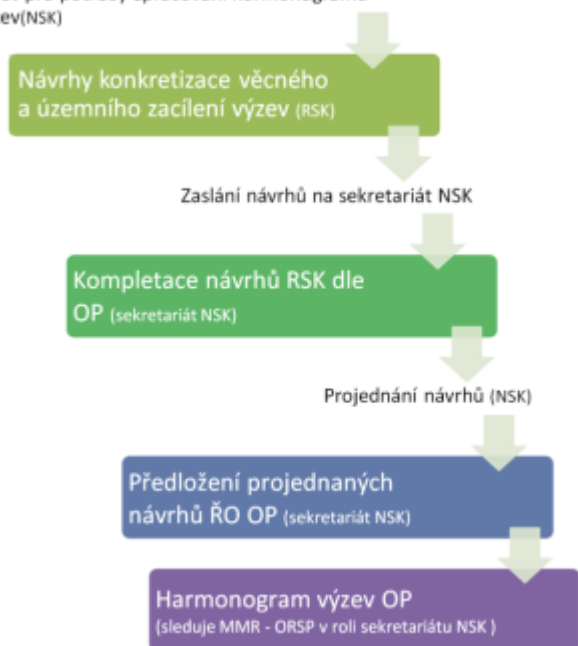
Zpracování RAP zajišťuje Sekretariát Regionální stálé konference na základě podkladů partnerů zapojených v regionální stálé konferenci a podkladů dalších aktérů regionálního a místního rozvoje a metodiky Ministerstva pro místní rozvoj. RAP je zpracován v územním obvodu každého kraje a obsahuje aktivity a cíle, kterými se budou realizovat a naplňovat tematické cíle a hlavní výsledky, priority a opatření operačních programů.

RAP konkretizuje podobu možného využití Evropských strukturálních a investičních fondů a vlastních zdrojů v oblastech s územní dimenzí (*RAP tedy nezahrnuje všechny specifické cíle OP*). RAP slouží jako **podklad pro ŘO operačních programů při zjišťování absorpční kapacity a zacilování výzev (plán výzev) v oblastech s územní dimenzí.**

Nově byly do RAP zařazeny návrhy na národní dotační tituly (blíže viz níže).

Úloha a cíle RAP

Žádost o konkretizaci věcného a územního zacílení výzev pro potřeby zpracování harmonogramu výzev(NSK)

2. Postup aktualizace RAP

Aktualizace a sběr dat pro RAP proběhlo na základě následujících zdrojů:

- Zahrnutí informací z provedeného širokého elektronického dotazníkového šetření
  - otevřeno pro všechny subjekty,
  - zaregistrováno bylo celkem 331 plných projektových záměrů (u získaných údajů bylo nutné provést opravy a korektury z hlediska věcného zařazení záměrů apod.),
  - přímé oslovení starostů obcí (obce tvoří 76 % námětů v šetření),
- Aktualizace informací od věcně příslušných odborů Krajského úřadu Středočeského kraje (KÚSK),
- Aktualizace (doplnění) informací za ITI a IPRÚ a MAS (CLLD) a RIS3 na základě finančního plánu čerpání,
- Za podnikatelský sektor byly využity informace zprostředkované KHK Střední Čechy.

Celkové hodnoty v RAP byly vypočteny součtem následujících hodnot:

- informace od věcně příslušných odborů KÚSK
- hodnoty za ITI a IPRÚ dle finančního plánu (pokud již nebyly zahrnuty výše)
- výsledky z dotazníkového šetření (bez hodnot uvedených výše, tj. byly odečteny záměry realizované v oblasti ITI a IPRÚ a příspěvkových organizací kraje)

V následující aktualizaci RAP budou dále doplněny další informace za oblast školství (v návaznosti na přípravu MAP).

Údaje v RAP, získané z území na základě dotazníkového šetření, je nezbytné interpretovat jako do určité míry podhodnocené, protože takto lze podchytit jen část připravovaných záměrů. Na druhou stranu v případě integrovaných nástrojů CLLD a IPRÚ a RIS3 mohou být částky finančního plánu vyšší, než je skutečné čerpání. Důvodem je fakt, že žadatelé v rámci CLLD mohou žádat rovněž do výzev ITI a nebo do individuálních výzev operačních programů, žadatelé v rámci IPRÚ mohou žádat rovněž do výzev CLLD nebo do individuálních projektů, žadatelé v rámci RIS3 mohou žádat do individuálních výzev operačních programů, programů meziregionální spolupráce Interreg nebo programu H2020.

Na základě dosavadních zkušeností lze formulovat tato **doporučení pro následující aktualizaci RAP:**

- pro následující aktualizaci RAP lze doporučit vyšší zapojení pracovních skupin RSK s tím, že tyto skupiny by měly konsolidovat výstupy za příslušné věcné oblasti,
- šetření v území (dotazníkové šetření na obce a další aktéry) by mělo být vstupem pro věcně příslušné odbory a pracovní skupiny RSK pro aktualizaci informací do RAP. Toto šetření by tedy mělo předcházet aktualizaci informací ze strany věcně příslušných odborů krajského úřadu,
- na druhé straně je však pro sběr záměrů v nových oblastech (zejm. nové národní dotační tituly) nezbytné tyto vymezit před samotným šetřením (nelze sbírat podněty bez vymezení příslušného věcného zaměření),
- metodika MMR pro aktualizaci RAP by měla předcházet začátku šetření tak, aby nastavení šetření mohlo plně reflektovat požadavky na aktualizaci RAP. Zde je nezbytné počítat s tím, že šetření k aktualizaci RAP probíhá 6 měsíců. Dodatečné změny v metodice, po spuštění šetření, je obtížné naplnit.

3. Informace obsažené v RAP

Aktualizace proběhla na základě aktualizované metodiky MMR. Na základě této metodiky MMR doznal formát RAP oproti předchozí verzi následujících hlavních změn:

- byla přidána vazba na Akční plán Strategie regionálního rozvoje ČR,
- RAP byl rozšířen o oblast financování ze stávajících národních dotačních titulů a potenciálních národních dotačních titulů ve vazbě na návrh nových dotačních titulů,
- z RAP byly vypuštěny indikátory.

Struktura RAP

Základem RAP je vymezení hlavních aktivit RAP (a jejich případného zpřesnění), které představují věcné oblasti zaměření RAP. RAP je členěn do následujících listů:

1) Popis a zdůvodnění aktivit RAP

Jedná se o tzv. textovou část RAP, která byla zpracována ve struktuře xls formátu. Cílem této části RAP je stručné zdůvodnění potřebnosti aktivity RAP, vymezení účelu (cíle) aktivity a vymezení nositele aktivity (subjekty definující potřebnost v dané oblasti).

2) Vazba aktivit RAP na SRR ČR

Aktivity RAP navazují na opatření Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020 (SRR). Cílem listu je zjistit vazbu hlavních aktivit RAP (a jejich případného zpřesnění) na opatření SRR a aktivity Akčního plánu SRR 2015-2016 (AP SRR).

3) Vazba RAP na SRK

Na tomto listu je uvedena vazba aktivit RAP na strategické cíle a opatření Programu rozvoje kraje (PRK).

4) Financování RAP

Na tomto listu je uvedeno, z jakých zdrojů je možné financovat aktivity RAP. Cílem listu je zajistit vazbu aktivit RAP na programy Evropských strukturálních fondů, a to do úrovně specifických cílů (příp. zpřesnění na vybrané aktivity) těchto programů. U národních zdrojů financování (stát, kraj, obce, ostatní) se uvádí pouze ANO/NE, a to dle aktuální situace.

5) Finanční plán RAP

Na tomto listu jsou uvedeny finanční potřeby území kraje na jednotlivé aktivity RAP (a jejich zpřesnění). Do finančního vyjádření potřeb území kraje se započítávají celkové náklady projektů, není tedy zohledněna výše dotace z EU či národní spolufinancování, které se v jednotlivých specifických cílech, jejich aktivitách i dle typu příjemce mohou lišit (pouze u SC 1.1. IROP je požadavek na uvedení *Očekávané výše podpory z fondů ESI 2014-2020 pro projekty IROP 1.1 do r. 2020*).

Financování z ITI, IPRÚ, MAS (CLLD) a RIS3 bylo do RAP vyplněno na základě finančních plánů integrovaných nástrojů.

RAP byl nově rozšířen o *Financování ze stávajících národních dotačních titulů a Financování z potenciálních nových národních dotačních titulů*. Údaje k těmto novým oblastem RAP se nepodařilo, kromě oblasti dopravy, do stávající aktualizace zajistit. Návrh na nové národní dotační tituly byly

specifikovány zatím pouze v oblasti dopravy a kulturních památek (viz níže). Tato oblast RAP bude doplněna do následující verze.

6) Aktivity AP SRR - význam

Jedná se o nově zařazený list ze strany MMR, jehož smyslem je na jedné straně zjistit význam jednotlivých aktivit AP SRR pro rozvoj kraje, na straně druhé zjistit názor na relevanci aktivity AP SRR, případně doporučení pro změnu dané aktivity, případně navržení na novou aktivitu AP SRR.

Hodnocení významu aktivity AP SRR pro rozvoj kraje je provedeno na škále 0-5. Význam je hodnocen dle míry akcentování jednotlivých aktivit ve strategickém dokumentu kraje, případně na základě expertního pohledu sekretariátu RSK. Škála významnosti aktivit AP SRR pro kraj je následující:

- 0 (nerelevantní): Tato hodnota je přiřazena v případě, že daná aktivita není pro kraj relevantní.
- 1 (nevýznamná): Tato hodnota je přiřazena v případě, že daná aktivita se bude v kraji realizovat jen velmi okrajovým způsobem.
- 2 (méně významná): Tato hodnota je přiřazena v případě, že daná aktivita není pro rozvoj kraje natolik významná. Daná aktivita se tedy bude v kraji realizovat, to zda bude, či nebude naplněna, však výrazně neovlivní socioekonomický rozvoj Vašeho kraje.
- 3 (středně významná): Tato hodnota bude přiřazena v případě, že daná aktivita je pro rozvoj kraje relativně významná, nepatří však mezi priority.
- 4 (velmi významná): Tato hodnota je přiřazena v případě, že daná aktivita je v souladu s rozvojovými prioritami/cíli kraje (definovanými strategickým dokumentem) a lze ji zároveň dle expertního pohledu kraje/RSK považovat za velmi významnou pro rozvoj kraje.
- 5 (prioritní): Tato hodnota je přiřazena v případě, že daná aktivita je pro rozvoj kraje klíčová a její úspěšná realizace významně pozitivně ovlivní socioekonomický rozvoj kraje.

V případě udělení hodnocení 4 (velmi významná), či 5 (prioritní), jsou v RAP popsány důvody tohoto hodnocení.

Následující aktivity uvedené v AP SRR ČR 2015-2016 byly vyhodnoceny jako velmi významné:

1.1.1 Podpora podnikatelských inkubátorů, inovačních center, inovací samotných, V-T parků, center pro transfer technologií a klastrů – v Programu rozvoje kraje (PRK) uvedeno jako jedna z aktivit pro naplnění opatření A.1.1.

1.3.4 Budování infastruktury pro nemotorovou dopravu – v PRK uvedeno jako jedna z aktivit naplňující opatření A.1.3., dále v Programu rozvoje cestovního ruchu (PRCR) aktivita naplňující opatření 3.2.

1.4.1 Doplnění chybějící dopravní infrastruktury – v PRK uvedeno jako aktivita pro naplnění opatření B.1.1.

1.4.4 Doplnění chybějící infrastruktury pro cestovní ruch – v PRK uvedeno jako jedna z aktivit naplňující opatření A.1.3., dále v Programu rozvoje cestovního ruchu (PRCR) jako aktivity pro naplnění strategických rozvojových oblastí 1, 2 a 4.

2.1.1 Dobudování chybějících úseků dálnic (s důrazem na TEN-T) a rychlostních komunikací – v PRK je tato aktivita uvedena jako jedna z hlavních pro naplnění opatření B.1.1.

2.1.2 Zkvalitnění a zvýšení propustnosti klíčových silničních komunikací I. třídy zajišťujících strategické propojení center a rozvojových území – v PRK je tato aktivita uvedena jako jedna z hlavních pro naplnění opatření B.1.1.

2.2.1 Dostavba konkrétních úseků železniční sítě – v PRK je tato aktivita uvedena jako jedna z hlavních pro naplnění opatření B.1.1.

3.X.1 Poskytování specifického vzdělávání a realizace volnočasových aktivit - v PRK uvedeno jako jedna z aktivit naplňující opatření C.3.1.

3.1.1 Zvyšování kvality a vybavenosti optimálně dimenzované sítě škol, zdravotnických zařízení a zařízení sociálních služeb s ohledem na demografické trendy a aktuální i budoucí potřeby - v PRK uvedeno jako jedny z aktivit naplňující opatření B.3.1, C.2.1 a C.2.2.

4.2.1 Zajištění odpovídající veřejné dopravy spojující stabilizovaná území s regionálními centry – v PRK aktivita uvedena pro splnění opatření B.2.1.

4.2.2 Zkvalitnění regionálních a místních dopravních sítí (silnice II. a III. třídy, místní komunikace, cyklostezky) - v PRK uvedeno jako aktivita pro naplnění opatření B.1.1.

4.3.1 Vytváření podmínek pro vznik a rozvoj malých a středních podniků - v PRK uvedeno jako aktivita pro naplnění opatření A.1.1 a A.1.2.

4.3.4 Podpora většího využívání inovací ve výrobě, managementu řízení a marketingu - v PRK uvedeno jako aktivita pro naplnění opatření A.2.1.

5.1.1 Podpora rozvoje a diverzifikace malého a středního podnikání s ohledem na rozvojový potenciál periferního regionu - v PRK uvedeno jako aktivita pro naplnění opatření A.1.1 a A.1.2.

6.1.1 Odstraňování starých ekologických zátěží - v PRK uvedeno jako aktivita pro naplnění opatření E.2.2.

6.1.2 Revitalizace brownfields a rekultivace území po bývalé těžbě nerostných surovin v městských i venkovských oblastech - v PRK uvedeno jako aktivita pro naplnění opatření A.1.1.

6.2.1 Snížení produkce komunálního odpadu - v PRK uvedeno jako aktivita pro naplnění opatření E.2.2.

6.3.2 Podpora úspor energie se zaměřením na zvyšování energetické účinnosti a snížení emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů, produkovaných domácnostmi, a na aplikaci inovativních technik v průmyslových sektorech a úspory energie včetně sektoru bydlení apod. - v PRK uvedeno jako aktivita pro naplnění opatření A.1.1 a E.2.1.

6.4.1 Snižování koncentrace emisí - v PRK uvedeno jako aktivita pro naplnění opatření B.2.1, E.2.1 a E.2.3.

Vzhledem k tomu, že v současné době probíhá aktualizace strategického dokumentu Programu rozvoje kraje, jehož aktuální verze bude dokončena až v listopadu 2016, není v RAP obsaženo doporučení pro AP SRR 2017-2018, v tuto chvíli by tato doporučení byla irelevantní.

4. Návrh na nové národní dotační tituly

Návrh dotačních titulů na základě neřešených potřeb. V této fázi byly navrženy nové dotační tituly v oblasti dopravy a v oblasti kultury. Při následující aktualizaci RAP se předpokládá formulace návrhů i v dalších oblastech.

Návrh dotačních titulů (rozšíření stávajících) v oblasti dopravy

1) Preventivní opatření (předcházení havarijnímu stavu) – velkoplošná obnova silnic, částečné rekonstrukce mostů, zádržné systémy, nástřiky vozovek (úseky 3. třídy)

Výrazným „bílým místem“ v oblasti dopravy je obnova silnic, částečná rekonstrukce mostů, zádržných systémů a nástřik vozovek ve stádiu životnosti předcházející havarijní stav. V současné praxi je zajištěna lokální údržba a následně až řešení havarijních stavů (úplná rekonstrukce). Efektivním přístupem a hospodárným přístupem by bylo prodloužení životnosti vozovek a mostů jejich obnovou a částečnou rekonstrukcí.

Konkrétně u mostů by takto bylo možné zabránit jejich přechodu z kvalifikačního stupně 2 na 5¹ a hospodárně tak prodloužit jejich životnost z 5 na 20 let. Při současné praxi se tato situaci neřeší a realizuje se až kompletní rekonstrukce mostu v kvalifikačním stupni 6 a 7. Tento přístup je jednak neekonomický a navíc je neefektivní i z řady dalších aspektů (kompletní rekonstrukce jsou spojeny s delšími uzavírkami, spojené se souvisejícími náklady – např. kompenzace dopravcům).

Na úrovni Středočeského kraje jsou potřeby v této oblasti a reálná absorpční kapacita ve výši:

- 200 mil. Kč za rok pro velkoplošné opravy silnic
- 200 mil. Kč za rok pro částečné rekonstrukce mostů
- 100 mil. Kč za rok na zádržné systémy, nástřiky vozovek

Při zajištění této částky bude možné prodloužit životnost komunikací a efektivně předcházet havarijním stavům.

2) Částečné přeložky silnic a řešení průtahů obcí

V důsledku nové obytné zástavby a průmyslových areálů v obcích s původně menším počtem obyvatel je zejména u silnic III. tříd nutná (a není řešena) realizace přeložek nebo úpravy parametrů stávající komunikace, případně narovnání úseků silnice. Jedná se o řešení obchvatů průjezdných úseků jež nevyhovují průjezdným profilem a šířkovým uspořádáním.

Neřešení tohoto stavu je pak často i překážkou v případě rekonstrukce komunikace 1. a 2. třídy, kdy je třeba zajistit objízdne trasy.

Dále je nezbytné zajištění (a není řešeno) společné rekonstrukce silnic III. tříd v průtazích obcí, kdy obec výstavbou chodníků zvyšuje bezpečnost chodců a současně je nutné provést (a často není řešeno) rekonstrukci komunikace, zřídit odvodnění, apod. V praxi často dochází k situaci, že obec na základě dotace realizuje výstavbu chodníků, ale dotace již nepokrývá související nezbytnou rekonstrukci komunikace.

Na úrovni Středočeského kraje jsou potřeby v této oblasti a reálná absorpční kapacita ve výši 100 mil. Kč za rok. Při zajištění této částky dojde k podstatnému zvýšení bezpečnosti smíšeného silničního provozu: chodci – motorová doprava.

¹ Tzv. kvalifikační stupeň mostů, který určuje kondici (stav) mostu na škále 1 až 7.

3) Rekonstrukce komunikací v návaznosti na rekonstrukci inženýrských sítí a pořízení světelné signalizace pro řízení provozu v obcích

Pokrytí rekonstrukce komunikací v návaznosti na rekonstrukci inženýrských sítí na území obce (kanalizace, veřejné osvětlení,...). S tím související (nebo i samostatné) pořízení světelné signalizace pro řízení provozu v obcích.

V praxi často dochází k situaci, že obec na základě dotace realizuje výstavbu inženýrských sítí na území obce (kanalizace, veřejné osvětlení,...), ale dotace již nepokrývá související nezbytnou rekonstrukci komunikace. U osvětlení je pak dotace zpravidla pouze na osvětlení chodníků a nikoli už komunikace. Takto dochází k bezpečnostně nežádoucí situaci, kdy v obci není komunikace osvětlena (osvětlen je pouze chodník). Tyto akce v řádu 2 -3 mil. Kč přitom nelze hradit z běžných provozních oprav a nespádají ani do oblasti rekonstrukcí.

Obdobně v současné době nelze financovat telematické systémy pro usměrnění provozu v obcích (světelná signalizace) a zavádění prvků chytrého řízení dopravy (semaforey, parkování, informovanost o dopravní situaci, integrovaná ICT řešení). Důsledkem jsou překážky v plynulosti dopravy v menších obcích a městech.

Na úrovni Středočeského kraje jsou potřeby v této oblasti a reálná absorpční kapacita ve výši 220 mil. Kč za rok.

4) Výrazné finanční posílení dotačního titulu MMR Podpora obnovy místních komunikací

Obce a města dlouhodobě výrazně trpí podfinancováním na obnovu místních komunikací. Stávající úroveň alokace dotačního titulu MMR Podpora obnovy místních komunikací v řádu 200 milionů Kč je v tomto směru jen symbolická. Obce a města jsou schopny velmi rychle a levně rekonstruovat místní komunikace (zejm. se jedná o velkoplošnou obnovu povrchů). Absorpční kapacita je v této oblasti extrémně vysoká, stejně tak jako stavební připravenost.

Na úrovni Středočeského kraje jsou potřeby v této oblasti a reálná absorpční kapacita ve výši 1 mld. Kč za rok.

Rovněž je nezbytné rozšířit okruh žadatelů nad úroveň 3 000 obyvatel. Tato hranice je příliš nízká z hlediska rozpočtových možností menších měst.

Návrh dotačních titulů v oblasti kultury

1) Revitalizace památek

Z IROP je v současném programovém období možné revitalizovat pouze památky zapsané na Seznam světového dědictví UNESCO (a na příslušném indikativním seznamu) a památky evidované v Indikativním seznamu národních kulturních památek. Pro obce a města se tak zásadním způsobem zúžila možnost financování revitalizace památek, které nespádají do této kategorie. V řadě případů lze z tohoto důvodu předpokládat neřešení a zanedbání stavu řady památkových objektů. Potřeby a absorpční kapacita v této oblasti bude řešena v následující aktualizaci RAP.

5. Identifikace možných bariér čerpání

Oblast vzdělávání

V oblasti vzdělávání byly identifikovány problémy týkající se především zpracování projektů MAP a souvisejících strategických rámců, které mohou ovlivnit čerpání, zejména v rámci IROP SC 2.4. - *Podpora infrastruktury pro základní vzdělávání v základních školách*. Zpracovatelé MAP dlouhodobě vyjadřují nespokojenost s jednáním řídicího orgánu Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci přípravy projektů MAP, zejména poukazují na nepostačující metodiku ze strany ŘO OP VVV pro zpracovatele MAP, různou kvalitu hodnotitelů a jejich různé pohledy na hodnocení. Velký problém spatřují zpracovatelé MAP v nedostatku finančních prostředků (např. na tvorbu strategických rámců, jimž musí předcházet analýza) vzhledem k tomu, že tyto výdaje nejsou předfinancovány ani proplaceny ještě dlouhou dobu po jejich realizaci. Řada zpracovatelů na území Středočeského kraje tak musí sáhnout ke krajnímu řešení a financovat realizaci projektů z vlastních zdrojů. Z toho důvodu se může zpozdit tvorba strategických rámců, které jsou podmínkou přijatelnosti projektů základních škol. Existuje i reálná obava, že některé ORP nestihnou zpracovat a schválit strategické rámce v rámci první výzvy IROP, která je plánována na srpen 2016 a bude ukončena pravděpodobně v únoru 2017. Projekty základních škol by tak musely být předloženy až v rámci druhé výzvy v roce 2017, kde se předpokládá podstatně nižší alokace.

Regionální stálá konference pro území Středočeského kraje v tomto smyslu přijala usnesení na svém 7. zasedání (usnesení č. 4-7/2016/RSK), požádala prostřednictvím dopisu hejtmana o zajištění lepší metodické podpory pro zpracovatele MAP na straně MŠMT jako ŘO OP VVV a apeluje na větší zapojení odborného garanta MAP do procesu realizace projektů MAP.

Přehled zkratk

AP SRR - Akční plán SRR 2015-2016

SRR – Strategie regionálního rozvoje (národní dokument schválený vládou ČR)

RAP – Regionální akční plán (krajský dokument)

NSK – Národní stálá konference

RIS3 SČK – Výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci Středočeského kraje

RSK – Regionální stálá konference (na úrovni kraje)

OP – Operační program (pro účely tohoto dokumentu jsou myšleny programy financované z fondů ESI v programovém období 2014 -2020)

ŘO – Řídicí orgán operačního programu

ITI - Integrovaná strategie metropolitní oblasti (v rámci SČK se jedná o ITI Pražské metropolitní oblasti)

IPRÚ - Integrovaný plán rozvoje území (v rámci SČK se jedná o IPRÚ Mladé Boleslavi)

MAS – Místní akční skupiny (MAS realizují Strategie komunitně vedeného místního rozvoje – CLLD)

SČK – Středočeský kraj

KÚSK – Krajský úřad středočeského kraje

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

MAP – Místní akční plán rozvoje vzdělávání

